

Η Παθολογική Ανατομική στον 21^ο αιώνα

Μπατιστάτου Α.¹, Τηνιακού Ντ.²

Ο 21^{ος} αιώνας έχει χαρακτηριστεί ως ο αιώνας της πολυπλοκότητας για όλες τις επιστήμες. Η Παθολογική Ανατομική, με τη σχετικά σύντομη ιστορία της – από την εποχή της Αναγέννησης με τη διενέργεια νεκροτομών έως σήμερα με τη μελέτη ιστικών μικροσυστοιχιών και μικροσυστοιχιών DNA- βρίσκεται στη φάση σημαντικών αλλαγών, οι οποίες βασίζονται κυρίως στην πρόοδο της τεχνολογίας που βρίσκει εφαρμογή σε μοριακές μελέτες των ιστών. Παρ' όλη την αδιαμφισβήτητη αξία της “μοριακής εποχής”, η μορφολογία αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της άσκησης της Παθολογικής Ανατομικής, τόσο σε διαγνωστικό όσο και σε ερευνητικό επίπεδο. Ο Παθολογοανατόμος είναι ο ειδικός στην αποκωδικοποίηση της μακροσκοπικής και ιστολογικής εικόνας, καθώς κατέχει την επιστήμη / τέχνη της αναγνώρισης των αλλοιώσεων των ιστών, τόσο σε μακροσκοπικό όσο και σε ιστολογικό και υπερμικροσκοπικό επίπεδο, και της εξαγωγής χρήσιμων συμπερασμάτων για το σχεδιασμό της θεραπείας, την παρακολούθηση και την πρόγνωση των ασθενών. Για την απόκτηση και τη διατήρηση αυτής της ικανότητας είναι απαραίτητη η μακροχρόνια και διαρκής εκπαίδευση στο μικροσκόπιο, η μελέτη συγγραμμάτων καθώς και η παρακολούθηση της βιβλιογραφίας. Η τελευταία επιτρέπει τη μετάδοση της πληροφορίας από συγγραφείς που γνωρίζουν καλύτερα το εκάστοτε θέμα. Παρά το ότι η πληθώρα των επιστημονικών περιοδικών καθιστά δύσκολη την παρακολούθησή τους, η αξία των

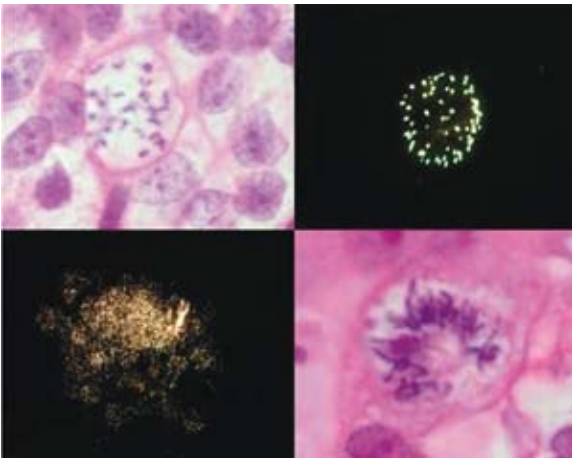
δημοσιευμένων άρθρων παραμένει, είτε πρόκειται για πρωτότυπες ερευνητικές εργασίες, είτε για ανασκοπήσεις της βιβλιογραφίας, είτε για περιγραφές περιπτώσεων.

Στο παρόν τεύχος δημοσιεύονται άρθρα από όλες τις πιο πάνω κατηγορίες. Οι πρωτεϊνικές κινάσες που ενεργοποιούνται από μιτογόνα αναδεικνύονται ως σημαντικοί παράγοντες στην καρκινογένεση, ενώ οι ηλεκτρονικές πληροφορίες που παρέχονται από το Διαδίκτυο είναι πραγματικά πολύτιμες για την ενημέρωση και την εκπαίδευση των τεχνολόγων των Παθολογοανατομικών Εργαστηρίων. Η μελέτη της έκφρασης του ογκοκατασταλτικού γονιδίου PTEN στο πορογενές αδενοκαρκίνωμα του παγκρέατος με τη χρήση ιστικών μικροσυστοιχιών και χρωμογόνου *in situ* υβριδισμού φαίνεται ότι δίδει σημαντικές πληροφορίες για την απάντηση των ασθενών σε στοχευμένη θεραπεία με μονοκλωνικά αντισώματα. Επίσης, παρουσιάζονται τα πιο πρόσφατα δεδομένα για ασυνήθεις περιπτώσεις όγκων του αναπνευστικού, του παγκρέατος και των μαλακών μορίων.

Οι νοητικές διεργασίες που λαμβάνουν χώρα στον εγκέφαλο του Παθολογοανατόμου και οδηγούν στη διάγνωση έχουν γίνει πρόσφατα αντικείμενο συζήτησης. Σημαντικό ρόλο, εκτός των άλλων, παίζει και η αντίληψη του χρώματος. Είναι γνωστό ότι οι ασπρόμαυρες εικόνες χάνουν αρκετές από τις πληροφορίες που έχουν επιλεχθεί για να μεταδώσουν. Όπως θα παρατηρήσατε ήδη από το εξώφυλλο, το χρώμα μπήκε και στα ΑΡΧΕΙΑ ΠΑΘΟ-

¹Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ²Εργαστήριο Ιστολογίας - Εμβρυολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών

Υποβλήθηκε: 2.6.2006
Εγκρίθηκε: 30.8.2006

δημοσιεύονται ήδη ηλεκτρονικά υπό μορφή PDF στον δικτυακό τόπο <http://www.mednet.gr/hsap/apa.htm> και είναι προσβάσιμα και από τον ιστότοπο της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής Παθολογίας και Παθολογικής Ανατομικής www.pathology.gr.

Ευελπιστούμε στο κοντινό μέλλον να προχωρήσουν οι διεργασίες για την είσοδο των ΑΡΧΕΙΩΝ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ σε διεθνείς βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων εφ' όσον η ροή εργασιών προς δημοσίευση στο περιοδικό μας είναι συνεχής και δεδομένου του υψηλού επιπέδου των περισσότερων από αυτές. Η αναβάθμιση των ΑΡΧΕΙΩΝ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ εξαρτάται πρωτίστως από εσάς και την επιστημονική συμβολή σας!

ΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ. Σε κάθε τεύχος, αρχίζοντας από αυτό το πρώτο τεύχος του 2007, έχουμε τη δυνατότητα να τυπώνουμε με έγχρωμες εικόνες ένα από τα άρθρα, με τελικό στόχο όλα τα άρθρα να τυπώνονται έγχρωμα. Τα ΑΡΧΕΙΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ μπαίνουν σε μία νέα εποχή εξ ου και η εορταστική φωτογραφία! Ελπίζουμε ότι η αλλαγή θα κάνει το Περιοδικό ακόμα πιο ευανάγνωστο και θα προσελκύσει περισσότερες εργασίες για δημοσίευση. Τα άρθρα του περιοδικού

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Murphy WM. Anatomical pathology in the 21st century – the great paradigm shift. *Human Pathol* 38:957-962, 2007.
2. Rosai J. Why microscopy will remain a cornerstone of surgical pathology. *Lab Invest* 87:403-408, 2007.
3. Bussolati G. Dissecting the pathologist's brain: mental processes that lead to pathological diagnoses. *Virchows Arch* 448:739-743, 2006.